

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE KYRGYZ REPUBLIC

720040, Бишкек ш., К. Тыныстанов коч., 257
Тел.: 66-24-42, факс (0312) 62-15-20

257, К. Тунystanov st., Bishkek 720040
E-mail: minedukg@gmail.com

720040, г. Бишкек, ул. К. Тыныстанова, 257
<http://edu.gov.kg>

20 17 ж. «08» 08
№ 03-6/4669
№ _____

**Кыргыз Республикасынын
Билим берүү уюмдарынын
жетекчилерине**

Маалымдама - нускама кат

Ар бир өлкөнүн келечектеги экономикалык жана интеллектуалдык мүмкүнчүлүгү (потенциалы) негизинен жаштардын саламаттыгы, сандык жана сапаттык мүнөздөмөлөрү менен аныкталат. Өспүрүмдөр жана жаштар кыргыз коомунун аялуу бөлүгү болгондуктан терс таасирлерге көп кабылышат жана алардын ден соолугунун саламаттыгына жагымсыз экологиялык кырдаал, туура эмес уюштурулган окуу жана иш аракеттер, дене тарбия жана спортко болгон кызыгуунун жоктугу, туура эмес тамактануу, коопсуз жана жоопкерчиликтүү жүрүм-турум көндүмдөрдүн жоктугу терс таасирин тийгизет. Жаштар арасында спирт ичимдиктерин колдонуу, уулуу жана наркотикалык заттарды колдонуу, тамеки чегүү сыяктуу жаман адаттар олуттуу көйгөй болуп саналат. Мындай жагымсыз жагдайлар коомдук факторлор менен дагы шартталган. Өтө маанилүү факторлор: коомдун адеп-ахлактык негиздеринин өзгөрүүсү; никеге чейинки жыныстык мамилелердин жайылышы; тукум улоо саламаттыгы жаатында билимдин жетишсиздиги. Өлкөдөгү актуалдуу маселелердин бири бул – АИВдин (Адамдын иммунодефицит вирусунун) тарап жаткандыгы. Өспүрүмдөр жана жаштар тамеки чегүү, спирт ичимдиктерин колдонуу, банги заттарды пайдалануу, тукум улоо саламаттыгын сактоо тууралуу маалымдуулугунун төмөндүгүнөн эрте жаштагы төрөт көйгөйүнө кабыл болушат. Ушул сыяктуу маселелерди чечүү үчүн жаңы репродуктивдүү технологиялары колдонууну талап кылат.

... ..
... ..
... ..

Азыркы учурда билим берүү системасынын билим берүү башкармалыктары жана ведомстволорго баш ийген уюмдар тарабынан тарбия жана алдын алуу иштерине көбүрөөк көңүл бурулуп, өспүрүмдөр жана жаштар арасында сергек жашоо, девиантуу жана аддиктивдүү жүрүм-турум, зордук-зомбулук, укук бузууларды жана кылмыштуулукту алдын алуу иштери жүрүп жатат.

2020-жылга чейин Кыргыз Республикасынын калкынын саламаттыгын коргоо жана чыңдоо ("Ден соолук - 2020") Стратегиясын ишке ашыруу максатында, Кыргыз Республикасында 2020-жылга чейин мектеп окуучуларды жана жаштарды тарбиялоо концепциясынын саламаттыкты сактоо жана чыңдоо, сергек жашоо маданиятын түптөө, балдардын жана жаштардын жашоо коопсуздугу боюнча артыкчылыктары аныкталып, Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлиги билим берүүчү видеороликтерди пайдаланууну сунуш кылат.

Аталган роликтер жеткиликтүү жана кызыктуу формада төмөнкүдөй темалар боюнча: "Өспүрүм курактын өзгөчөлүктөрү", "Жаштарда гендер маданиятынын калыптанышы", "Психоактивдүү заттарды колдонууну алдын алуу", "Жаштар арасында зордук-зомбулукту алдын алуу", "Репродуктивдүү саламаттыгы жана жыныстык мамилелер", "АИВди (Адамдын иммунодефицит вирусу) жана ЖЖЖИ (Жыныстык жол менен жугуучу инфекциялар)", "Инсандар аралык мамиле жана чыр-чатактарды чечүү", "Компьютердик көз карандылыкты жана жаштар арасында онлайн-зомбулукту алдын алуу" даярдалып, сабакты ачып берүүгө жардам берет.

Видеороликтер АИВди алдын алуу жана сергек жашоону калыптандыруу боюнча мугалимдерге жана жаш кызматкерлерге жардам иретинде окуучулар жана "тобокелдик-топ" менен ошондой эле өспүрүмдөргө болгон достук мамиле, жаштар, балдар жана жаштар бирикмелеринин борбору менен факультативдик сабактарды, класстан сырткары атайын уюштурулган, алдын алууга багытталган иш-чараларды өткөрүү үчүн пайдаланууга сунуш кылынат.

Төмөнкүдөй темалар боюнча : "Психоактивдүү заттарды колдонууну алдын алуу", "Репродуктивдүүлүк саламаттыгы", "АИВди жана ЖЖЖИ алдын алуу", "Контрацептивдерди (бойго бүтүрбөөчү каражаттарды)кантип тандоо керек?", алдын алуу иш-чараларды роликтердин жардамы менен өткөрүү үчүн мугалим, эксперт катары врач-гинекологду, наркологду, өспүрүмдөргө болгон достук мамиле борборунун адистерин чакырышы керек.

Пайдалануу үчүн сунушталып жаткан видеороликтер ЮНЕСКОнун билим берүүдөгү маалымат технологиялары институтунун өтүнүчү менен Чыгыш Еропа жана Борбор Азия өлкөлөрүндө сергек жашоо боюнча өспүрүмдөр жана жаштар менен иш алып барууда, АИВ ооруларын алдын алуу, сергек жашоону калыптандыруу максатында иштелип чыкты.

Видеороликтерди пайдалануу үчүн Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин адистери, Кыргыз билим берүү академиясы жана